

Regler for økologisk fjerkræhold

Det følgende giver en kort oversigt over de vigtigste regler inden for økologisk fjerkræhold.

Omlægning eller indsættelse af dyr

- Alt fjerkræ skal være under økologisk produktion inden udgangen af det 4. kalenderår efter det år, hvor omlægningen er påbegyndt. Fjerkræhold til eget forbrug er dog undtaget.
- Fjerkræ til både kød- og ægproduktion skal være under 3 dage gamle ved indsættelse i det økologiske system.

Foder

- 20 pct. af foderrationen (pr. dyr pr. år) skal være produceret på egen bedrift eller i samme region (DK)
- I mineralblandinger må der bruges op til 1 pct. ikke-økologiske urter, krydderier og melasse som bindemiddel (pr. dyr pr. år)
- Indtil den 31. december 2014 må der anvendes 5 pct. konventionelt proteinfoder (i procent af tørstof af landbrugsoprindelse). Herefter skal foderet være 100 pct. økologisk.
- Omlægningsfoder fra bedriftens egne arealer kan udgøre 100 pct. af foderet (i procent af tørstof af landbrugsoprindelse). Heraf kan op til 30 pct. være indkøbt omlægningsfoder regnet pr. kalenderår.
- Mineraler og fiskemel er fx ikke af landbrugsoprindelse.
- Foder fra egne marker med flerårige foderafgrøder og proteinafgrøder i første omlægningsår kan anvendes med op til 20 pct. af foderrationen (i procent af tørstof pr. dyr pr. år).
- Foderet må ikke være fremstillet ved brug af kemiske opløsningsmidler.
- Foder, der består af eller er fremstillet ved brug af genetisk modificerede organismer (gmo), må ikke anvendes i økologisk jordbrugsproduktion. Forbuddet gælder ikke veterinære lægemidler.
- Foderet må kun indeholde mineralske fodermidler og fodertilsætningsstoffer som fremgår af bilag 6 i vejledningen.
- Foderet må ikke indeholde antibiotika eller andre lægemidler, farvestoffer, syntetiske aminosyrer eller lignende.
- Fjerkræ skal fra 3 dages alderen tildeles grovfoder, så de er beskæftiget i dagtimerne.

Stalde

- Der er særlige arealkrav og regler for flokstørrelse og redekasser.
- Der skal være tilstrækkeligt med dagslys i stalden.
- Der skal være en natlig hvileperiode uden kunstigt lys på 8 timer
- Ammoniakkoncentrationen i stalden må ikke overstige 25 ppm.
- Mindst 1/3 af staldens gulvareal skal kunne anvendes som støvbadningsareal. Det skal være dækket af tør og porøs strøelse, som kan bestå af sand, jord, halm eller lign.
- Høns og kyllinger skal have siddepinde til alle dyr.
- Stalde til fjerkræ skal have mindst 4 m ind- og udgangshuller per 100 m² staldareal (nettoareal/hytteareal).

Fjerkrætyper	Nettoareal	Flokstørrelse	Minimumsudeareal
Læggehøns	6 dyr/m ²	3.000	4 m ²
Levekyllinger	15 dyr/ m ² dog højst 21 kg levende vægt/ m ²	4.800	1 m ²
Slagtekyllinger i faste huse	10 dyr/ m ² dog højst 21 kg levendevægt/ m ²	4.800	4 m ²
Slagtekyllinger i mobile huse (under 150 m ² , og som flyttes mellem hvert hold)	16 dyr/ m ² dog højst 30 kg levendevægt/ m ²	4.800	4 m ²

Uddrag af vejledning om økologisk jordbrugsproduktion

Udearealer (hønsegård)

- Når fjerkræ er fuldfjedrede (6-7 uger), skal de have adgang til et attraktivt udeareal. I perioden fra 1. oktober til 15. april kan fjerkræ under 9 uger dog holdes inde.
- Udearealet skal være dækket af vegetation, der kan tilgodese dyrenes adfærdsmæssige og fysiologiske behov. Ly skal som udgangspunkt etableres ved hjælp af levende beplantning.
- Ved glidende foldskifte skal det samlede udeareal være mindst 1½ gange så stort som minimumsudearealet pr. fugl (f.eks. 6 m² for høns), og forudsat at dyrene til stadighed har adgang til minimumsudearealet. Der skal være en tomgangsperiode i fjerkræfolden på mindst 60 dage om året i vækstsæsonen eller 120 dage hvert andet år i vækstsæsonen. Vækstsæsonen regnes fra den 1. marts til den 1. november.
- For slagtekyllinger skal der være en tomgangsperiode i fjerkræfolden på mindst 21 dage mellem to flokke, og denne periode behøver ikke at være i vækstsæsonen.
- Ænder og gæs skal have adgang til badevand i udearealet.
- Udearealer til fjerkræ skal have været under omlægning i mindst 12 måneder.

Behandling

- Der er særlige krav til slagtealder for alle fjerkræarter. Beregningen af langsomt voksende kyllinge- og kalkunracer er ændret, så det kan beregnes som et gennemsnit over tre på hinanden følgende hold.
- Særlige regler for velfærd omfatter bl.a. max. grænser for dødelighed og fjerpiling.
- Næbtrimning er ikke tilladt.
- Vaccination og serumbehandling er tilladt, og tæller ikke som en behandling.
- Tilbageholdelsestiden ved behandling med veterinærmedicin er to gange den normale tilbageholdelsestid.
- Fjerkræ der er behandlet med fx antibiotika mere end én gang, kan ikke sælges som økologisk.

Logbog

- Alle behandlinger og indgreb i flokken skal føres i en logbog.
- Oversigt over fjerkræflokke med registrering af tilgang, afgang og døde dyr skal fremgå af logbogen.
- Adgang til udeareal, foldskifte og tomgangsperiode skal fremgå af logbogen.

Vær opmærksom på:

- At NaturErhvervstyrelsen, Økologi autoriserer bedriften, og kontrollerer den mindst en gang om året.
- At du skal indsende oplysninger om bedriften hvert år sammen med ansøgning om enkeltbetaling den 21. april.
- At man kan søge tilskud til økologisk dyrkede arealer fra NaturErhvervstyrelsen.
- Se: www.naturerhverv.dk

Reglerne er sammenfattet og uddybet i NaturErhvervstyrelsens [Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion](#). Se: www.naturerhverv.fvm.dk

Reglerne er fastsat i Rådets Forordning (EF) 834/2007 af 28. juni 2007 om økologisk produktion og mærkning m.v., Kommissionens forordning (EF) 889/2008 af 5. september 2008 om gennemførelsesbestemmelser for RFO 834 og Økologilov nr. 463 af 17. juni 2008 med tilhørende bekendtgørelser. Forordningen er direkte gældende og omfatter de fleste regler.

Find flere oplysninger om økologisk fjerkræhold på www.LandbrugsInfo.dk under "[Økologi](#)".

Forfattere:

Birgit Ingvorsen, Landskonsulent, Økologi, Regler og projekter
T +45 8740 5493 (direkte) | E bii@vfl.dk

Niels Finn Johansen, Konsulent, Fjerkræ, Konsumæg
T +45 8740 5372 (direkte) | M +45 2171 7768 | E nfj@vfl.dk

Senest revideret 20. juni 2013

